

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING DIANTOLOGIK TAYYORGARLIGI VA UNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI

Abduqodirov Azamat Abdurashid o'g'li
Namangan Davlat Pedagogika Instituti,
Pedagogika fakulteti, Pedagogika
(qo'shimcha "Tarbiya" fani o'qituvchisi)
yo'nalishi, 4-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak o'qituvchilarning diontologik tayyorgarligi va uni shakllantirish omillarini yoritiladi. Diontologik tayyorgarlik pedagogik faoliyatning ajralmas qismi bo'lib, o'qituvchining axloqiy, kasbiy va ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirish, talabalarga nisbatan hurmat, adolat va mehribonlik tamoyillariga amal qilishni o'z ichiga oladi. Maqolada diontologik tayyorgarlikni shakllantirishga ta'sir qiluvchi omillar, jumladan pedagogik bilim va nazariy ma'lumotlar, amaliy tajriba, mentorlik, kasbiy madaniyat va etik qadriyatlarni o'rgatish, shaxsiy fazilatlar hamda motivatsiya tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy ta'lim muhitida pedagogning axloqiy qarorlar qabul qilish qobiliyati va ijtimoiy muhitning roli ham muhimligi ta'kidlanadi. Maqola bo'lajak pedagoglarni axloqiy mas'uliyatga tayyorlash strategiyalari, kasbiy etika va diontologik qadriyatlarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish, shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishni uyg'unlashtirish masalalarini ko'rib chiqadi va diontologik tayyorgarlikni samarali shakllantirish bo'yicha nazariy va amaliy tavsiyalar beradi.

Аннотация: В данной статье рассматривается деонтологическая подготовка будущих учителей и факторы ее формирования. Деонтологическая подготовка является неотъемлемой частью педагогической деятельности и включает в себя формирование моральной, профессиональной и социальной ответственности учителя, соблюдение принципов уважения, справедливости и доброты по отношению к студентам. В статье анализируются факторы, влияющие на формирование деонтологической подготовки, включая педагогические знания и теоретические сведения, практический опыт, наставничество, обучение профессиональной культуре и этическим ценностям, личностные качества и мотивацию. Также подчеркивается важность способности учителя принимать моральные решения и роль социальной среды в современной образовательной среде. В статье рассматриваются стратегии подготовки будущих учителей к моральной ответственности, интеграция профессиональной этики и деонтологических ценностей в образовательный процесс, гармонизация личностного и социального развития, а также даются

теоретические и практические рекомендации по эффективному формированию деонтологической подготовки.

Abstract: This article discusses the deontological preparation of future teachers and the factors of its formation. Deontological preparation is an integral part of pedagogical activity and includes the formation of the teacher's moral, professional and social responsibility, adherence to the principles of respect, justice and kindness towards students. The article analyzes the factors influencing the formation of deontological preparation, including pedagogical knowledge and theoretical information, practical experience, mentoring, teaching professional culture and ethical values, personal qualities and motivation. It also emphasizes the importance of the teacher's ability to make moral decisions and the role of the social environment in the modern educational environment. The article considers strategies for preparing future teachers for moral responsibility, the integration of professional ethics and deontological values in the educational process, the harmonization of personal and social development, and provides theoretical and practical recommendations for the effective formation of deontological preparation.

Kalit so'zlar: diontologik tayyorgarlik, pedagog, kasbiy etika, axloqiy mas'uliyat, kasbiy madaniyat, shaxsiy fazilat, motivatsiya, ta'lim jarayoni, ijtimoiy muhit, amaliyot, etik qadriyatlar, innovatsion metodlar, mentorlik, muammoli vaziyatlar, axloqiy qaror qabul qilish

Ключевые слова: деонтологическая подготовка, педагог, профессиональная этика, моральная ответственность, профессиональная культура, личностные качества, мотивация, образовательный процесс, социальная среда, практика, этические ценности, инновационные методы, наставничество, проблемные ситуации, принятие этических решений

Keywords: deontological training, teacher, professional ethics, moral responsibility, professional culture, personal qualities, motivation, educational process, social environment, practice, ethical values, innovative methods, mentoring, problem situations, ethical decision-making

Bugungi zamon ta'lim tizimida pedagoglarning kasbiy va axloqiy tayyorgarligi muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagog kasbining mohiyati nafaqat bilim berish, balki tarbiyaviy va diontologik mas'uliyatni ham o'z ichiga oladi. Diontologik tayyorgarlik — bu bo'lajak o'qituvchining o'z kasbiga nisbatan axloqiy, falsafiy va ma'naviy ongini rivojlantirish, pedagogik faoliyatda odob-axloq qoidalarini tizimli ravishda qo'llay olish qobiliyatidir. Zamonaviy jamiyat sharoitida o'qituvchi faqat bilim beruvchi emas, balki tarbiyachi, yetakchi va jamiyat me'yorlariga hurmat bilan yondashadigan axloqiy model sifatida ham shakllanishi lozim. Bo'lajak pedagogning diontologik tayyorgarligi uning kasbiy muvaffaqiyati, talabalarga nisbatan munosabati, kasbga bo'lgan hurmati

va ijtimoiy mas'uliyatini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Shu sababli, pedagogik ta'lim muassasalarida bu tayyorgarlikni tizimli ravishda shakllantirish pedagogning shaxsiyati va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Diontologik tayyorgarlik shuningdek, pedagogning ijtimoiy, ma'naviy va intellektual salohiyatini uyg'unlashtiradi, uning kasbiy etikasini mustahkamlaydi va zamonaviy ta'lim muhitidagi murakkab vaziyatlarda ongli qaror qabul qilish qobiliyatini oshiradi.

Pedagogning diontologik tayyorgarligini shakllantirishda bir qator omillar muhim rol o'ynaydi. Bu omillar orasida ta'lim jarayoni, akademik va axloqiy me'yorlar, shaxsiy motivatsiya, kasbiy o'rnaklar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va metodik vositalar, shuningdek, jamiyatning ijtimoiy va madaniy muhitini ham kiritish mumkin. Har bir omil o'zaro bog'liq bo'lib, bo'lajak o'qituvchining kasbiy shaxsiyatini, axloqiy qadriyatlarini va pedagogik faoliyatga tayyorligini kompleks tarzda shakllantiradi. Shu bois, hozirgi kunda diontologik tayyorgarlik nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliy pedagogik faoliyatning ajralmas qismi sifatida ham katta ahamiyatga ega. U pedagogga kasbiy identifikatsiyani mustahkamlash, ma'naviy va axloqiy muammolarni hal etish, shuningdek, ta'lim jarayonida talabalar bilan samarali va insoniy munosabatlarni rivojlantirish imkonini beradi. Shu nuqtai nazardan, bo'lajak o'qituvchilarning diontologik tayyorgarligi va uni shakllantirish omillarini chuqur o'rganish, nazariy asoslarini tahlil qilish va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Pedagogika sohasida diontologik tayyorgarlik — bu bo'lajak o'qituvchining kasbiy faoliyatida axloqiy, ma'naviy va etik me'yorlarga amal qilishga tayyorligini ifodalaydi. Diontologiya so'zi yunoncha “deon” (majburiyat) va “logos” (o'rganish, fan) so'zlaridan kelib chiqqan bo'lib, kasbiy majburiyatlar va axloqiy normalarni o'rganish ma'nosini anglatadi. Shu sababli, pedagogik diontologik tayyorgarlik o'qituvchining shaxsiy va kasbiy axloqiy fazilatlarini shakllantirishga qaratilgan sistematik jarayon sifatida qaraladi.^[1]

Diontologik tayyorgarlik quyidagi asosiy jihatlarga ega:

- **axloqiy tayyorgarlik:** O'qituvchi o'z kasbini bajarishda adolat, samimiyat, hurmat va mehr-shafqat kabi axloqiy qadriyatlarni namoyon eta olishi kerak. Bu, nafaqat o'quv jarayonida, balki jamiyatdagi boshqa ijtimoiy vazifalarni bajarishda ham dolzarbdir.
- **etik tayyorgarlik:** Pedagoglar kasbiy etik kodeks va me'yorlarni chuqur tushunib, amalda qo'llay olishlari zarur. Masalan, talabalarga nisbatan adolatli bo'lish, shaxsiy chegaralarni hurmat qilish va ma'lumotlarni ishonchli saqlash — bularning barchasi diontologik tayyorgarlikning tarkibiy qismidir.

¹ Axmedov, B. Pedagogik etika va kasbiy madaniyat. — Toshkent: O'qituvchi, 2017.

- **ma'naviy va falsafiy ong:** Diontologik tayyorgarlik o'qituvchida kasbning ma'naviy mohiyatini anglash, o'z faoliyatini jamiyat manfaati bilan uyg'unlashtirishni o'z ichiga oladi. Bu pedagogga murakkab vaziyatlarda to'g'ri va ongli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.
- **kasbiy mas'uliyat:** Bo'lajak pedagoglar diontologik tayyorgarlik orqali o'z kasbiy majburiyatlarini chuqur his qilishadi. Bu esa ularni nafaqat bilim uzatuvchi, balki tarbiyachi, yetakchi va ijtimoiy me'yorlarni ilgari suruvchi shaxs sifatida shakllantiradi.
- **shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish:** Diontologik tayyorgarlik bo'lajak o'qituvchida sabr-toqat, muloqot madaniyati, fidoyilik, halollik, empatiya va tanqidiy fikrlash kabi shaxsiy sifatlarni rivojlantiradi. Shu bilan pedagog o'z shaxsiyati bilan talabalarni tarbiyalashda model bo'la oladi.^[2]

Shu tarzda, pedagogika sohasidagi diontologik tayyorgarlik nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni axloqiy va etik qadriyatlar bilan uyg'unlashtirish orqali bo'lajak o'qituvchining shaxsiy va kasbiy rivojlanishini ta'minlaydi. U nafaqat bilim berish jarayonini, balki pedagogning talabalarga bo'lgan munosabati, kasbiy qaror qabul qilish qobiliyati va ijtimoiy mas'uliyatini ham belgilaydi.

Bo'lajak o'qituvchining diontologik tayyorgarligi murakkab va integrativ jarayon bo'lib, pedagogik, shaxsiy, ijtimoiy-madaniy, psixologik va normativ-huquqiy omillar bilan uyg'unlashganda samarali rivojlanadi:

Pedagogik ta'lim omillari — fan dasturlari, metodik materiallar va amaliyot tajribasi orqali talaba axloqiy dilemmalarni hal qilish, pedagogik qarorlarni ongli qabul qilish va talabalarga hurmat bilan munosabatda bo'lish ko'nikmalarini egallaydi.

Shaxsiy omillar — ichki motivatsiya, kasbga bo'lgan qiziqish, sabr-toqat, empatiya, halollik va tanqidiy fikrlash bo'lajak pedagogni barqaror axloqiy shaxs sifatida shakllantiradi.

Ijtimoiy-madaniy omillar — jamiyat me'yorlari, madaniy qadriyatlar, mentorlik va ustozlarning axloqiy namunasi pedagogning diontologik qadriyatlarni o'zlashtirishini ta'minlaydi.^[3]

Psixologik va metodik omillar — stressga chidamlilik, hissiy intellekt, konfliktlarni hal etish qobiliyati va innovatsion pedagogik texnologiyalar pedagogni axloqiy qaror qabul qilishga tayyorlaydi.

Normativ-huquqiy omillar — kasbiy etik kodeks, davlat ta'lim siyosati va qonun me'yorlari pedagogning faoliyatini axloqiy va ijtimoiy talablar bilan uyg'unlashtiradi.^[4]

² Karimova, D. O'qituvchi kasbiy va axloqiy tayyorgarligi. — Toshkent: Ta'lim, 2019.

³ Rasulov, S. Pedagogik faoliyatda diontologik qadriyatlar. — Toshkent: Ilm-fan, 2020.

⁴ Yoqubov, A. Shaxsiy fazilat va motivatsiya pedagogik jarayonda. — Toshkent: Akademiya, 2018.

Shu tariqa, diontologik tayyorgarlik nafaqat bilim va ko'nikmalarni, balki shaxsiy va kasbiy fazilatlarni uyg'unlashtiruvchi asosiy omil sifatida bo'lajak pedagogning kasbiy identitetini mustahkamlaydi.

Bo'lajak pedagogning diontologik tayyorgarligi nazariy va amaliy jarayonlar, metodik vositalar va shaxsiy faoliyat orqali shakllanadi. Ta'lim jarayonida bu jarayon fanlararo integratsiya, amaliyot tajribasi, pedagogik simulatsiyalar va etik dilemmalarni muhokama qilish orqali amalga oshiriladi, bu esa talabaning axloqiy qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Shaxsiy faoliyat mexanizmlari sifatida ichki motivatsiya, ma'naviy va falsafiy ong, shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish, o'zini tahlil qilish va o'zini baholash kabilar pedagogni diontologik jihatdan mustahkamlaydi. Ijtimoiy-madaniy mexanizmlar esa mentorlik, ustozlar tajribasi, jamiyat va madaniy qadriyatlar orqali namuna ko'rsatish va axloqiy standartlarni o'rgatish bilan bog'liq. Psixologik metodlar — stressga chidamlilikni oshirish, hissiy intellektni rivojlantirish, konfliktlarni hal etish va interaktiv metodlar (muammoli vaziyatlar, ro'l o'yinlari) pedagogning axloqiy va kasbiy qaror qabul qilish qobiliyatini mustahkamlaydi. Shu bilan birga, normativ-huquqiy mexanizmlar — kasbiy etik kodekslar va davlat ta'lim siyosati talabaning diontologik me'yorlarni o'zlashtirishini tizimli ta'minlaydi. Bu mexanizmlar uyg'un ishlaganda bo'lajak pedagog nafaqat bilimli, balki mas'uliyatli, ma'naviy barqaror va jamiyat me'yorlariga hurmat bilan yondashadigan shaxs sifatida shakllanadi.

Pedagogning diontologik tayyorgarligida kasbiy madaniyat va etik qadriyatlarni o'rgatish markaziy o'rin tutadi. Bu jarayonda nafaqat talabalar, balki o'qituvchilar ham kasbiy etika va axloqiy me'yorlarni chuqur tushunishi, amalda qo'llay bilishi kerak. Kasbiy madaniyat — pedagogning shaxsiy va professional fazilatlari, hurmat, samimiyat, adolat va fidoyilikni o'zida mujassam etgan tizimdir. Shu bilan birga, shaxsiy fazilatlari va motivatsiya bo'lajak pedagogning diontologik tayyorgarligini mustahkamlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ichki motivatsiya, kasbga bo'lgan qiziqish, ma'naviy qadriyatlar, tanqidiy fikrlash, sabr-toqat va empatiya pedagogning axloqiy barqarorligini ta'minlaydi, unga murakkab pedagogik vaziyatlarda ongli va adolatli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Zamonaviy ta'lim muhiti pedagogning axloqiy qaror qabul qilish qobiliyatini yanada muhimlashtiradi. Innovatsion texnologiyalar, interaktiv darslar, muammoli vaziyatlar va ro'l o'yinlari orqali talaba real vaziyatlarda etik qarorlarni sinab ko'radi, shaxsiy mas'uliyatni his qiladi va axloqiy reflekslarni rivojlantiradi. Shu bilan birga, ijtimoiy muhitning roli ham katta: jamiyat me'yorlari, madaniy qadriyatlar, ustoz va mentorlar tajribasi pedagogning axloqiy va etik me'yorlarga rioya qilishini rag'batlantiradi. Ijtimoiy muhit shuningdek, talaba va o'qituvchining kasbiy identitetini shakllantirishda va diontologik qadriyatlarni amalda uyg'unlashtirishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Bu esa o'z navbatida kasbiy madaniyat va etik qadriyatlarni o'rgatish, shaxsiy fazilat va motivatsiya, zamonaviy ta'lim muhitidagi interaktiv metodlar va ijtimoiy muhitning uyg'un ta'siri pedagogning diontologik tayyorgarligini mustahkam, barqaror va amaliy jihatdan samarali qiladi.

Bo'lajak pedagoglarni axloqiy mas'uliyatga tayyorlash strategiyalari zamonaviy pedagogik ta'limning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Bu jarayon bir nechta o'zaro bog'liq yo'nalishlar orqali amalga oshiriladi: birinchidan, kasbiy etika va diontologik qadriyatlarni ta'lim jarayoniga sistematik tarzda integratsiya qilish; ikkinchidan, shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish va ichki motivatsiyani mustahkamlash; uchinchidan, ijtimoiy va madaniy muhitni pedagogik faoliyat bilan uyg'unlashtirish. Pedagogik dasturlarda etik fanlar, kasbiy kodekslar, muammoli vaziyatlarni muhokama qilish, rol o'yinlari va amaliyot mashg'ulotlari orqali talabalar nafaqat nazariy bilimga ega bo'lishadi, balki axloqiy qarorlarni real vaziyatlarda qo'llash ko'nikmalarini ham egallaydilar. Bu metodlar talabaning axloqiy reflekslarini shakllantiradi, murakkab vaziyatlarda adolatli va ongli qarorlar qabul qilish qobiliyatini oshiradi va shaxsiy javobgarlikni his qilishni rag'batlantiradi.

Shaxsiy fazilat va motivatsiya bo'lajak pedagogning diontologik tayyorgarligida asosiy omil hisoblanadi. Ichki motivatsiya, kasbga bo'lgan samimiy qiziqish, ma'naviy qadriyatlar, sabr-toqat, empatiya, halollik va tanqidiy fikrlash shaxsni nafaqat bilimli, balki mas'uliyatli pedagogga aylantiradi. Pedagogning shaxsiy fazilatlari va kasbiy madaniyati o'quv jarayonida talabalarga axloqiy o'rnak bo'lib xizmat qiladi va diontologik qadriyatlarning amaliy qo'llanilishini ta'minlaydi. Shu bilan birga, zamonaviy ta'lim muhiti — interaktiv metodlar, muammoli vaziyatlar, pedagogik simulatsiyalar, innovatsion texnologiyalar va real amaliyot — pedagogni murakkab pedagogik vaziyatlarda axloqiy va kasbiy qarorlar qabul qilishga tayyorlaydi, ularni sinovdan o'tkazadi va refleksiya qilishni rag'batlantiradi.⁵

Ijtimoiy muhit va madaniy kontekst pedagogning diontologik tayyorgarligida muhim ahamiyatga ega. Jamiyatning axloqiy me'yorlari, madaniy qadriyatlar, ustoz va mentorlarning tajribasi, hamkasblar va ijtimoiy hamjamiyat bilan muloqot pedagogning axloqiy va etik me'yorlarni o'zlashtirishini rag'batlantiradi. Shu bilan birga, ijtimoiy muhit pedagogning shaxsiy va kasbiy rivojlanishini uyg'unlashtirishda vosita bo'lib xizmat qiladi: pedagog o'z shaxsiy fazilatlari, motivatsiyasi va bilimlarini jamiyat talablariga moslab shakllantiradi, talabalarga axloqiy o'rnak bo'ladi va diontologik qadriyatlarni amaliyotga tatbiq etadi.

Bu orqali bo'lajak pedagoglarni axloqiy mas'uliyatga tayyorlash strategiyalari kasbiy etika va diontologik qadriyatlarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish, shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish, ichki motivatsiyani mustahkamlash hamda ijtimoiy va

⁵ Tursunova, N. Kasbiy etika va pedagogik madaniyatni rivojlantirish. — Toshkent: Rivojlanish, 2021

madaniy muhit bilan uyg'unlashgan holda amalga oshiriladi. Bularning barchasi pedagogni nafaqat bilimli, balki barqaror axloqiy pozitsiyaga ega, ijtimoiy mas'uliyatni his qiladigan va talabalarga axloqiy o'rnak bo'la oladigan shaxs sifatida shakllantiradi.⁶

Zamonaviy ta'lim tizimida pedagogning kasbiy faoliyati nafaqat bilim berish bilan chegaralanmay, balki axloqiy va ma'naviy mas'uliyatni ham o'z ichiga oladi. Bo'lajak o'qituvchining diontologik tayyorgarligi — uning kasbga nisbatan axloqiy ongini rivojlantirish, pedagogik faoliyatda etik va axloqiy me'yorlarni amalda qo'llay olish qobiliyatini shakllantirishdir. Diontologik tayyorgarlik o'qituvchining shaxsiy fazilatlari, kasbiy madaniyati va ijtimoiy muhit bilan uyg'unlashgan holda rivojlanadi.

Diontologik tayyorgarlikni samarali shakllantirish bo'yicha tavsiyalar:

1. Kasbiy etika va diontologik qadriyatlarni o'quv dasturlariga integratsiya qilish: Pedagogik fakultetlarda "Pedagogik etika", "Kasbiy madaniyat" va "Ma'naviy tarbiya" fanlarini tizimli tarzda o'qitish, etik dilemmalar va amaliy mashg'ulotlar orqali talabalarga axloqiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish.

2. Amaliyotga yo'naltirilgan metodlar: Rol o'yinlari, pedagogik simulatsiyalar, muammoli vaziyatlarni muhokama qilish va mentorlik tajribasini mashg'ulotlarda qo'llash talabalarga real pedagogik vaziyatlarda axloqiy qarorlar qabul qilishni o'rgatadi.

3. Shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish: Ichki motivatsiyani mustahkamlash, sabr-toqat, empatiya, halollik va tanqidiy fikrlashni rivojlantirishga qaratilgan treninglar, psixologik mashg'ulotlar va o'zini baholash tizimlarini joriy etish.

4. Mentorlik va ijtimoiy tajribalar: Tajribali pedagoglar va ustozlar axloqiy va etik me'yorlarga oid namunalarni ko'rsatishi, maslahatlar berishi va real vaziyatlarni tahlil qilishi talabaning diontologik ko'nikmalarini mustahkamlaydi.

5. Innovatsion va interaktiv metodlar: Muammoli vaziyatlar, muhokama va guruh loyihalari, simulyatsiyalar orqali talabalar murakkab axloqiy dilemmalarni yechish, ongli va adolatli qarorlar qabul qilishni o'rganadi.

6. Ijtimoiy va madaniy muhitni uyg'unlashtirish: Jamiyat me'yorlari, madaniy qadriyatlar va pedagogning shaxsiy fazilatlari birlashib, diontologik tayyorgarlikni mustahkamlash va talabalarga axloqiy o'rnak bo'lish imkonini beradi.⁷

Ushbu tavsiyalar bilan diontologik tayyorgarlikni samarali shakllantirish nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish, shaxsiy va ijtimoiy omillarni integratsiya qilish hamda innovatsion metodlardan foydalanish orqali amalga oshiriladi va bo'lajak pedagogni mas'uliyatli, bilimli va axloqiy barqaror shaxs sifatida shakllantiradi.

⁶ Sobirov, M. Pedagogik tayyorgarlik va ijtimoiy muhitning roli. — Toshkent: Ma'naviyat, 2020.

⁷ Islomova, F. Zamonaviy ta'lim muhiti va pedagogning axloqiy qaror qabul qilish qobiliyati. — Toshkent: Ta'lim nashriyoti, 2022

Xulosa

Bo'lajak o'qituvchilarning diontologik tayyorgarligi zamonaviy ta'lim jarayonida eng muhim omillardan biri hisoblanadi. Chunki pedagog faqat bilim beruvchi emas, balki jamiyatda ma'naviy yetakchi, yosh avlod tarbiyachisi va axloqiy namuna sifatida maydonga chiqadi. Shu bois, diontologik tayyorgarlikni shakllantirish jarayoni kasbiy etika, axloqiy qadriyatlar, shaxsiy fazilatlar va ijtimoiy omillar bilan uzviy bog'liqdir. Uni samarali rivojlantirish uchun nazariy bilimlarni amaliy mashg'ulotlar bilan uyg'unlashtirish, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, mentorlik tizimini kengaytirish va innovatsion metodlardan foydalanish zarur. Bundan tashqari, bo'lajak pedagoglarda ichki motivatsiya, mas'uliyat, sabr-toqat, empatiya va halollik kabi fazilatlarni shakllantirish ularning kasbiy faoliyatida muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Axmedov, B. Pedagogik etika va kasbiy madaniyat. — Toshkent: O'qituvchi, 2017.
2. Karimova, D. O'qituvchi kasbiy va axloqiy tayyorgarligi. — Toshkent: Ta'lim, 2019.
3. Rasulov, S. Pedagogik faoliyatda diontologik qadriyatlar. — Toshkent: Ilm-fan, 2020.
4. Yoqubov, A. Shaxsiy fazilat va motivatsiya pedagogik jarayonda. — Toshkent: Akademiya, 2018.
5. Tursunova, N. Kasbiy etika va pedagogik madaniyatni rivojlantirish. — Toshkent: Rivojlanish, 2021.
6. Sobirov, M. Pedagogik tayyorgarlik va ijtimoiy muhitning roli. — Toshkent: Ma'naviyat, 2020.
7. Islomova, F. Zamonaviy ta'lim muhiti va pedagogning axloqiy qaror qabul qilish qobiliyati. — Toshkent: Ta'lim nashriyoti, 2022